

har været sagt, at det er dyrere at leve i Norge end her i Landet, hvor Kjøbenhavn dog er det dyreste Opholdssted; men saa stor troer jeg, dog ikke Forskjellen er, at Lectoren i Christiania skulde have en større Gage end den normerede Professor ved Universitetet i Kjøbenhavn. Derfor maa jeg i Forbigaaende bemærke, at det var mig ubehageligt, ved at læse denne Indstilling af Fleertallet, ogsaa blandt dette at træffe den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (A. Hage), der saa tidt har sagt, at man burde indskrænke Embedsmændenes Antal, men lønne godt. Den ærede Rigsdagsmand er her gaaet frem paa en anden Maade; han er ikke kommen med Forslag til, at man muligens kunde inddrage nogle af Professoraterne, skjøndt Universitetet dog i sin Betænkning ikke har søgt at berøre, hvorvidt der herom kunde reises Spørgsmaal; han har her kun vidst at indstille en Nedsættelse af den foreslaaede Lønning.

Jeg skal slutte de Uttringer, som jeg har troet at burde fremsøre, med at gøre en historisk Anmærkning, nemlig med Hensyn til Oprindelsen til Universitetsmidlerne, som det forekommer mig stundom her er betragtet noget uklart. Man kan ikke uden videre sige, at det er Kongen, som henlagde disse Midler til Universitetet. Det forholder sig dog noget anderledes; det forholder sig saaledes, at paa Rigsdagen i Kjøbenhavn, der indførte Reformationen, bestemte man, at visse Midler skulde henlægges til den lærde Undervisnings Lær,

og, skjøndt Enhver veed, at Aristokratiets Magt dengang var overveiende, saa var dog ogsaa et Par hundrede Kjøbstadsdeputerede og over femhundrede Medlemmer for Bondestanden tilstede. Først senere er Forholdet hos os blevet forandret. Medens man i England siden Reformationen altid er vedblevet at gaae fremad i samme Retning, saa at der fra Statens Side af Parlamentet nu aarlig kun gives eet tusind Pund Sterling til Universitetet i Oxford og ligeledes eet tusind til Universitetet i Cambridge, have vi først haft Absolutismen, der til ubodelig Skade for Almuefølvæsenet snart folgte Kirkegodset, og senere have vi faaet den nærværende Forfatning. I den grundlovgivende Rigsforsamling blev der af et Fleertal af det til Grundlovsudkastets Behandling nedsatte Udvalg med 10 Stemmer imod 5 foreslaaet den Bestemmelse, at de til Kirken, Skolen eller milde Stiftelser henlagte eller skænkede Giendele og Midler kunde ikke anvendes til noget fremmed. Diemed, men dette blev bekæmpet fra en vis Side, og blev forkastet ved et Omvendingsforslag af den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) med 67 imod 65 Stemmer. Men de Medlemmer, som angreb og forkastede det, gjorde det dog kun i en saadan Aand, at til Exempel et af dem, den nuværende Finansminister, yttrede: „Jeg nærer ikke den Frygt, at de kommende Rigsforsamlinger skulle forsælde til en lav materiel Anskuelse af Staten, at de skulle modsætte sig Udviklingen af de aandelige Interesser“.